

Συμβουλίου της Επικρατείας: 2224/02

Πηγή: Ε.Δ.Κ.Α ΜΕ/03 σελ. 189

Ν.Α.Τ. Προϋποθέσεις προσμέτρησης στη συνολική θαλάσσια υπηρεσία του συνταξιούχου λόγω γήρατος ναυτικού, του χρόνου της ναυτικής εργασίας που πραγματοποιείται μετά τη συνταξιοδότησή του και την επανάληψη ασκήσεως του ναυτικού επαγγέλματος.

Ο χρονικός περιορισμός της ελάχιστης ναυτικής εργασίας των 18 μηνών σε 3ετή βάση για τη θεμελίωση δικαιώματος προσαυξήσεως της συντάξεως εκ μέρους συνταξιούχου ναυτικού, ο οποίος επαναλαμβάνει την άσκηση του επαγγέλματος του αίρεται όχι μόνον στις περιπτώσεις του θανάτου και του ατυχήματος, που ρητά ορίζει ο νόμος, αλλά και στην περίπτωση της ανακλήσεως της Υπουργικής Αποφάσεως, η οποία επιτρέπει την εργασία του συνταξιούχου ναυτικού, διότι και η περίπτωση αυτή αποτελεί, όπως και οι περιπτώσεις του θανάτου και του ατυχήματος, ανυπαίτια αδυναμία συμπληρώσεως του ελάχιστου χρονικού ορίου των 18 μηνών.

Πρόεδρος: Γ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ

Εισηγήτρια: Α. ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΥ

Δικηγόρος: Κ. Σουμάκης

2. Επειδή, με την αίτηση αυτή ζητείται παραδεκτώς η αναίρεση της υπ' αριθμ. 466/1991 αποφάσεως του Τριμελούς Διοικητικού Εφετείου Πειραιώς, με την οποία απερρίφθη έφεση του Ν.Α.Τ. κατά της υπ' αριθμ. 3935/1989 αποφάσεως του Τριμελούς Διοικητικού Πρωτοδικείου Πειραιώς. Με την τελευταία αυτή απόφαση είχε γίνει δεκτή προσφυγή του αναιρεσιβλήτου κατά της υπ' αριθμ. 59345/2.8.1984 αποφάσεως του Διευθυντή Παροχών του αναιρεσειόντος Ταμείου, είχε ακυρωθεί η απόφαση αυτή και είχε διαταχθεί η προσμέτρηση από το Ν.Α.Τ. της ναυτικής υπηρεσίας του αναιρεσιβλήτου εξ 9 μηνών και 20 ημερών, την οποία αυτός είχε πραγματοποιήσει μετά τη συνταξιοδότησή του από το αναιρεσειόν Ταμείο, προκειμένου να προσαυξηθεί η σύνταξή του από το Ταμείο αυτό.

3. Επειδή, στη διάταξη του άρθρου 34 του κωδικοποιητικού π.δ. 913/1978 (220 Α') με τίτλο «επανάληψις ναυτικού επαγγέλματος» ορίζεται ότι : 1.Ναυτικός, τυγχάνων παροχής εκ του Ν.Α.Τ. δεν δύναται να επαναλάβη το ναυτικόν επάγγελμα, εξαιρέσει της περιπτώσεως καθ' ην η σύνταξις ή εφ' άπαξ αποζημίωσις απενεμήθη λόγω ανικανότητος αποδραμούσης μεταγενεστερώς. 2. Εις την περίπτωσιν ταύτην προϋπόθεσις επαναλήψεως του ναυτικού επαγγέλματος είναι αφ' ενός η υπό των κατά το άρθρον 27 Υγειονομικών Επιτροπών γνωμοδότησις, μετ' εξέτασιν του αιτούντος την επανάληψιν ότι ούτος είναι υγιής και αφ' ετέρου η επιστροφή εις το Ν.Α.Τ. παντός ποσού όπερ κατεβλήθη αυτώ λόγω εφ' άπαξ αποζημιώσεως. 3. Των διατάξεων του παρόντος άρθρου εξαιρούνται οι προσλαμβανόμενοι ως αρχιπλοηγοί και πλοηγοί, δι' ους εφαρμόζονται αι σχετικαί περί αυτών ειδικαί διατάξεις. 4. Κατά παρέκκλισιν των κειμένων διατάξεων επιτρέπεται όπως δι' αποφάσεως του Υπουργού, υποκειμένης εις ανάκλησιν, παρέχεται υπό προϋποθέσεις οριζομένης εν αυτή η δυνατότης εις τους λόγω γήρατος συνταξιούχους επαναλήψεως του ναυτικού επαγγέλματος, άνευ διακοπής της εις αυτούς παρεχομένης συντάξεως. 5. Η ούτω πραγματοποιουμένη ναυτική εργασία προσμετράται εις την όλην θαλασσίαν υπηρεσίαν του συνταξιούχου, εφ' όσον αύτη εντός τριετίας από της επαναλήψεως του ναυτικού επαγγέλματος, υπερβαίνει αθροιστικώς λογιζομένη τους δέκα οκτώ (18) μήνας, λαμβάνεται δε υπ' όψιν διά τον επανυπολογισμόν προς επαύξησιν της συντάξεως και της εφ' άπαξ παροχής εκ των Ταμείων Προνοίας Ε.Ν. Οι χρονικοί ούτοι περιορισμοί δεν λαμβάνονται υπ' όψιν εις περίπτωσιν θανάτου ή ατυχήματος εξ οιασδήποτε αιτίας του συνταξιούχου. 6. . . ».

4. Επειδή, στην προκειμένη περίπτωση με την αναιρεσιβαλλομένη απόφαση έγιναν δεκτά τα εξής: Ο αναιρεσιβλήτος με την 1681/10.5.1980 απόφαση του Γενικού Διευθυντή του αναιρεσειόντος Ν.Α.Τ. έλαβε από 1.10.1979 σύνταξη λόγω γήρατος από το Ταμείο αυτό, κατ' εφαρμογή των διατάξεων περί διαδοχικής ασφαλίσεως, έχοντας συμπληρώσει στην ασφάλιση του Ν.Α.Τ. ναυτική υπηρεσία 10 ετών και 10 ημερών και στην ασφάλιση του

I.K.A. 4.399 ημέρες εργασίας. Στη συνέχεια, ο αναιρεσίβλητος με την 13468/24.7.1980 αίτησή του προς το αναιρεσίβλητο Ν.Α.Τ. ζήτησε να εγκριθεί η επανάληψη της ναυτικής του εργασίας και παραπέμφθηκε στην Πρωτοβάθμια Υγειονομική Επιτροπή, η οποία τελικώς αποφάνθηκε ότι αυτός ήταν ικανός για την επανάληψη του ναυτικού επαγγέλματος. Ενώσει αυτού, ο αναιρεσίβλητος εργάστηκε : α) από 13.11.1980 έως 3.7.1981 στο πλοίο «BAUER ZEA PAWN» και β) από 18.11.1981 έως 16.1.1982 στο πλοίο «DAPO TRADER» πραγματοποιώντας συνολικά ναυτική εργασία 9 μηνών και 20 ημερών, ενώ στις 30.11.1982 παρέδωσε στο Ν.Α.Τ. το ναυτικό του φυλλάδιο, για το λόγο ότι ανακλήθηκε από τον Υπουργό Εμπορικής Ναυτιλίας η σχετική απόφαση, η οποία παρείχε τη δυνατότητα στους συνταξιούχους λόγω γήρατος ναυτικούς να επαναλάβουν την άσκηση του ναυτικού επαγγέλματος. Στη συνέχεια, ο αναιρεσίβλητος με την 8483/9.2.1984 αίτησή του προς το αναιρεσίβλητο Ν.Α.Τ. ζήτησε το συνυπολογισμό στην όλη του θαλάσσια υπηρεσία του ανωτέρω χρόνου ναυτικής υπηρεσίας, τον οποίο είχε πραγματοποιήσει μετά τη συνταξιοδότησή του, προκειμένου να επαυξηθεί η σύνταξή του. Ο Διευθυντής Παροχών του Ν.Α.Τ. με την 59345/2.8.1994 απόφασή του απέρριψε το αίτημα του αναιρεσιβλήτου, με την αιτιολογία ότι η ανωτέρω, μετά τη συνταξιοδότησή του, πραγματοποιηθείσα ναυτική υπηρεσία δεν μπορούσε να ληφθεί υπόψη για την επαύξηση της συντάξεώς του, διότι ο νόμος απαιτούσε ναυτική υπηρεσία τουλάχιστον 18 μηνών εντός ζετίας από της παραλαβής του ναυτικού φυλλαδίου και της επαναλήψεως ασκήσεως του ναυτικού επαγγέλματος μετά τη συνταξιοδότηση του ναυτικού. Προσφυγή του αναιρεσιβλήτου κατά της ανωτέρω αποφάσεως του Διευθυντή Παροχών του Ν.Α.Τ. έγινε δεκτή από το Διοικητικό Πρωτοδικείο Πειραιώς, το οποίο με την 3935/1989 απόφασή του ακύρωσε την ανωτέρω απόφαση του Διευθυντή Παροχών του αναιρεσίβλητου Ταμείου και διέταξε την προσμέτρηση από το Ν.Α.Τ., κατ' εφαρμογή των διατάξεων περί διαδοχικής ασφαλίσεως, της ναυτικής υπηρεσίας του αναιρεσιβλήτου, την οποία αυτός είχε πραγματοποιήσει μετά τη συνταξιοδότησή του, για την επαύξηση της συντάξεώς του. Η κρίση αυτή του Διοικητικού Πρωτοδικείου επικυρώθηκε και από το δικάσαν Διοικητικό Εφετείο, το οποίο, με την αναιρεσιβαλλομένη απόφασή του, απέρριψε έφεση του Ν.Α.Τ. Ειδικότερα, το δικάσαν δικαστήριο έκρινε ότι ο τασσόμενος από τη διάταξη του άρθρου 34 παρ. 5 του κωδ. π.δ. 913/1978 χρονικός περιορισμός της ελαχίστης ναυτικής εργασίας των 18 μηνών σε ζετή βάση για τη θεμελίωση δικαιώματος προσαυξήσεως της συντάξεως συνταξιούχου ναυτικού, ο οποίος επαναλαμβάνει την άσκηση του επαγγέλματός του, σύμφωνα με τη διαδικασία της ανωτέρω διατάξεως, αίρεται όχι μόνον στις περιπτώσεις που ρητώς ορίζει ο νόμος (θάνατος ή ατύχημα του συνταξιούχου) αλλά και στην περίπτωση της ανακλήσεως της Υπουργικής αποφάσεως, η οποία επιτρέπει την εργασία του συνταξιούχου ναυτικού, διότι και η περίπτωση αυτή αποτελεί, όπως και οι περιπτώσεις, τις οποίες ρητώς ορίζει ο νόμος, ανυπαίτια αδυναμία συμπληρώσεως του ελαχίστου χρονικού ορίου των 18 μηνών.

5. Επειδή, προβάλλεται με την υπό κρίση αίτηση ότι με την ανωτέρω κρίση του το δικάσαν Διοικητικό Εφετείο εσφαλμένα ερμήνευσε και εφήρμοσε την προεκτεθείσα διάταξη του άρθρου 34 του κωδ. π.δ. 913/1978, για το λόγο ότι η απαρίθμηση στην παρ. 5 του άρθρου αυτού των περιπτώσεων άρσεως του χρονικού περιορισμού της 18μήνου ναυτικής υπηρεσίας υπό τις προεκτεθείσες προϋποθέσεις είναι περιοριστική και δεν μπορεί να επεκταθεί κατ' αναλογία, όπως εσφαλμένα έκρινε το δικάσαν Διοικητικό Εφετείο, στην περίπτωση της ανακλήσεως της Υπουργικής αποφάσεως που επιτρέπει την επανάληψη ασκήσεως του ναυτικού επαγγέλματος από συνταξιούχο ναυτικό. Ο λόγος όμως αυτός αναιρέσεως είναι απορριπτέος, ως αβάσιμος. Και τούτο διότι, ναι μεν στην παρ. 5 του άρθρου 34 του κωδ. π.δ. 913/1978 προβλέπονται ρητώς οι περιπτώσεις του θανάτου και του ατυχήματος του συνταξιούχου λόγω γήρατος ναυτικού, η συνδρομή των οποίων συνεπάγεται το συνυπολογισμό στην όλη θαλάσσια υπηρεσία αυτού της ναυτικής του υπηρεσίας της πραγματοποιουμένης κατά την επανάληψη ασκήσεως του ναυτικού επαγγέλματος, ακόμη και αν αυτή είναι μικρότερη από 18 μήνες εντός ζετίας από της επαναλήψεως της ναυτικής εργασίας, πλην ο νομοθέτης προέβλεψε ρητώς τις συνήθεις περιπτώσεις, χωρίς εκ τούτου να αποκλείεται, όπως ορθώς δέχθηκε και το δικάσαν δικαστήριο, και η περίπτωση ανακλήσεως της Υπουργικής αποφάσεως, κατ' εφαρμογή της οποίας παρέχεται, κατ' εξαίρεση, η

δυνατότητα παροχής ναυτικής εργασίας στους συνταξιούχους λόγω γήρατος του Ν.Α.Τ. Κατά την γνώμη όμως του Προεδρεύοντος Συμβούλου Γεωργίου Παναγιωτοπούλου, ο ανωτέρω λόγος αναιρέσεως θα έπρεπε να γίνει δεκτός. Και τούτο διότι το άρθρο 34 του κωδ. π.δ. 913/1978 με το οποίο προβλέπονται, κατά παρέκκλιση των κειμένων ιατάξεων, οι προϋποθέσεις προσμετρήσεως στη συνολική θαλάσσια υπηρεσία του συνταξιούχου λόγω γήρατος ναυτικού του χρόνου της ναυτικής εργασίας που πραγματοποιείται μετά τη συνταξιοδότησή του κατά την επανάληψη ασκήσεως του ναυτικού επαγγέλματος θεσπίζει εξαίρεση και, ως εκ τούτου, είναι στενώς ερμηνευτέο. Εφόσον δε εν προκειμένω δεν τίθεται ζήτημα θανάτου ή ατυχήματος του αναιρεσιβλήτου, έχουν εφαρμογή οι χρονικοί περιορισμοί της διατάξεως της παραγρ. 5 του άρθρ. 34 του κωδ. Π.Δ. 913/1978, τους οποίους, όπως βεβαιώνει η αναιρεσιβαλλομένη απόφαση, δεν πληροί ο αναιρεσιβλήτος.